ΜΥΡΙΑ ΟΣΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΠΟΙΚΙΛΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἔτος Α΄ — Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1887 — Ἀριθ. 7

ΜΑΡΤΙΟΣ *

Εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ Μαρτίου, ἅπερ ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνεκδότων δημοτικῶν ᾀσμάτων, μύθων κλπ. ἀποσπασθέντα ἔχουσιν οὕτως:

Ἦρθες, Μάρτη — καλῶς ἦρθες·
ἦρθανε τὰ χελιδόνια,
πᾶνε 'ς τὸ καλὸ τὰ χιόνια·
μύρισε τὸ καλοκαῖρι
ν' ὅπου θὰ γενοῦμε ταῖρι
καὶ οἱ γονεῖς μας συμπεθέροι.—

Ὄξω, ψύλλοι, ποντικοί,
μέσα γάμος καὶ χαρά,
καὶ ἡ καλὴ ν' οἰκοκυρὰ
νέθει τὸ βαμπάκι της
στρίφτοντας τἀδράχτι της.

*
* *

Τὸ Μάρτη χυλὸν ἔφαγα κουνοῦπι μή με γκιάξῃ.

Αὐτὸ λέγουσιν οἱ χωρικοὶ τὴν πρώτην Μαρτίου καθ' ἣν τρώγουσι τὸν ὡραῖον ἐκεῖνον σεμιδαλίτην χυλόν, ὃν ἑτοιμάζουσιν αἱ δέσποιναι ἢ αἱ δεσποινίδες.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν περιτίθενται περὶ τὸν πῆχυν τῆς χειρὸς ἢ περί τινα τῶν δακτύλων καὶ κλωστῆρα λαμπρόν, ὃν ὀνομάζουσι *Μάρτη*, καὶ διατηροῦσι μέχρι τοῦ Πάσχα, ὅτε ἄλλοι μὲν κόπτοντες καίουσι ἐν τῇ λαμπάδι, ἣν συνήθως ἕκαστος ἔχων ἀνάπτει τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ἀκούεται ἀντηχοῦν ἐν τῷ ναῷ τὸ πρῶτον «Χριστὸς ἀνέστη»· ἄλλοι δὲ ῥίπτουσιν εἰς φρέαρ ἢ κρήνην, καὶ ἄλλοι εἰς τὴν πυρὰν, παρ' ᾗ στρέφοντες ὀπτῶσι τὸν ἀμνὸν αὐτῶν διαγελώσης εὐλαβείας ἀνάπλεω.

Ταῦτα δὲ πάντα ποιοῦνται δοξάζοντες, ὅτι ὁ μὲν χυλὸς ἀπαλλάσσει τούτους ἐκ τῆς τῶν κωνώπων ἐνοχλήσεως, ὁ δὲ κλωστὴρ προφυλάσσει τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἐκ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, καὶ ἡ καῦσις ἢ ἡ ῥῖψις αὐτοῦ ἀποβαίνει πάντοτε εἰς καλόν.

*
* *

Μάρτης
γδάρτης
καὶ παλουκοκαύτης
Τὰ παληόβοϊδα τὰ γδέρνει,
τὰ δαμάλια τὰ μαθαίνει.

* Προβλ. Νεοελληνικῶν Ἀναλέκτων τὰ ἀντιστοιχοῦντα

Γδάρτης. Ὀνομάζεται οὕτω, διότι ἐνῷ ἀναμένομεν ἀνέφελον καὶ γλυκὺν αὐτὸν, αὐτὸς αἴφνης ἐπφαίνεται συννεφής, ἄγριος, ὀλετὴρ, στροβιλίζων τε καὶ δέρων.

Παλουκοκαύτης. Ὀνομάζεται ὡσαύτως οὕτω διὰ τὸν λόγον τόνδε:

Γνωστὸν, ὅτι πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ πρὸ πάντων οἱ ὀρεσίβιοι φροντίζουσι τὸ θέρος καὶ εἰσκομίζουσιν εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν χειμῶνα ξύλα. Τὰ ξύλα λοιπὸν ἐκεῖνα διαρκοῦσι μέχρι τοῦ Μαρτίου, ὅτε πλέον ἔαρ περιμένοντες δὲν μεριμνῶσι περὶ ἄλλων· ἀλλ' ἐξαίφνης ἀντὶ ἔαρος βαρὺ καὶ δεινὸν ἐπιγίγνεται χεῖμα, ἐξ οὗ πιεζόμενοι καίουσι τοὺς ἐν τῷ τοίχῳ τῶν οἰκιῶν καὶ τοῖς κήποις ἐμπεπηγότας πασσάλους. Ἐντεῦθεν τὸ *παλουκοκαύτης*, ὁ καίων δηλαδὴ τοὺς πασσάλους, οἵτινες ὑπὸ τοῦ λαοῦ λέγονται *παλούκια*.

Τὰ παληόβοϊδα τὰ γδαίρνει. Τοὺς παλαιοὺς βόας, ἤγουν τοὺς γέροντας δέρει, καταστρέφει τοὺς ταλαιπώρους.

Τὰ δαμάλια τὰ μαθαίνει. Τὰ δαμαλείδια μανθάνει μαραίνων τὸ σφρῖγος αὐτῶν μονονού.

*
* *

Αὐτὰ τἀνοιγοκλείσματα
Φέρνε καὶ ξεστανίσματα

Αὐτὰ τἀνοιγοκλείσματα. Ἀνοιγοκλείσματα λέγονται αἱ διάφοροι τροπαὶ τοῦ καιροῦ, ὅστις ἤδη μὲν ἀνοίγει=λάμπει, ἤδη δὲ κλείει=νεφελοῦται.

Φέρνε (=φέρουν) καὶ ξεστανίσματα. Ἀφανίζουσι καὶ τὰ ποίμνια δηλονότι καὶ οὐδὲν ἄλλο φαίνεται ἐν ταῖς ἑαυτῶν στάναις (=μάνδραις) ἢ ὄλεθρος ὀδυνηρὸς, ἐρημία μακρά.

*
* *

Μάρτης εἶν' καὶ χαΐδια κάνει,
πότε κλαίει, πότε γελάει.

Τοῦτο προέκυψεν ἐκ τοῦ ἑξῆς.

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ἀποφασίσανε οἱ δώδεκα μῆνες νὰ βάνε κρασὶ 'ς ἕνα βαγένι γιὰ νὰ πίνε ὅποτε τῶν ἔκαν' ὄρεξι—ἦσαν καὶ αὐτοὶ τότε, φαίνεται, φοβεροὶ κρασοπατέρες.

Ἔτσι λοιπὸν εἶπεν ὁ Μάρτης ἐγὼ θὰ ρίξω πρῶτα 'ς τὸ βαγένι καὶ ὕστερα ῥίχνετε καὶ σεῖς.

— Καλά· σὺ ῥίξε, εἶπαν οἱ ἄλλοι, καὶ ἔτσι ἔγινε. Ἔῤῥιξεν ἐκεῖνος 'ς τὸ βαγένι μοῦστο πρῶτα καὶ ὕστερα οἱ ἄλλοι.

Ὅταν λοιπὸν ἐψήθη τὸ κρασί, εἶπε πάλιν ὁ Μάρτης: ἐγὼ ἐρρίζα πρῶτα, πρῶτα θ' ἀρχίσω καὶ νὰ πίνω.

— Βέβαια, εἶπαν οἱ ἄλλοι.

Ἔτσι λοιπὸν ἐτρούπησε τὸ βαγένι 'ς τὸ κάτω μέρος καὶ ἄρχισε καὶ ἔπινε, ἕως οὗ τῶπιε ὅλο καὶ δὲν ἄφησε στάλα.

Κατόπιν ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ Ἀπρίλη νὰ πάῃ 'ς τὸ βαγένι νὰ πιάσῃ κρασί. Παγαίνει, τὸ βρίσκει ἄδειο θυμόνει, τὸ λέει 'ς τοὺς ἄλλους συντρόφους του. Τ' ἀκοῦνε κεῖνοι, θυμόνε, σκέπτονται τί νὰ κάνε· τέλος μένουν σύμφωνοι μεταξύ των νὰ τὸν τιμωρήσῃ ὁ Γενάρης γιὰ τὴν κατεργαριὰ πού τῶν ἔκανε.

Τὸν πιάνει λοιπὸν ὁ Γενάρης καὶ τοῦ τραβάει ἕνα ξύλο ποῦειπε *αἰμάν*, τοῦ περνει καὶ τὸ ὑπούργημα· ἄρχιζε δηλαδὴ πρῶτα τὸ νέον ἔτος ἀπὸ τὸ Μάρτη καὶ τόρ' ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Γενάρη. Αὐτὸ εἶνε τὸ ὑπούργημα πού τοῦ πᾶρε.

Ὅταν λοιπὸν θυμᾶται τὸ πικιχνίδι πού τῶν ἔρθιασε, ἤπιε τὸ κρασὶ δηλαδὴ, γελάει=ξαστερόνει· * ὅταν θυμᾶται πάλι τὸ ξύλο πῶραγε, κλαίει=βρέχει. Αὐτὸ εἶνε τό:

Μάρτης εἶν καὶ γαΐδια κάνει,
πότε κλαίει, πότε γελάει.

*
* *

Ὁ Μάρτης πεντεγεόματος καὶ πάλι πεινασμένος,

Τουτέστι πεντάκις γεύεταί τις τῆς ἡμέρας καὶ πάλιν πεινᾷ.

*
* *

Λείπει ὁ Μάρτης ἀπὸ τὴ σαρακοστή;

Αὐτὸ λέγεται ἐπὶ παντὸς ἀνθρώπου, ὅστις συνεχῶς καὶ αὐτοκλήτως παρευρίσκεται εἰς τὰς συναναστροφάς, εἰς τὰς τέρψεις, εἰς τὰ δεῖπνα τῶν ἄλλων.

Αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες ἁπανταχοῦ τυγχάνουσιν ὄντες, οἷον ἐπὶ πανηγύρεσιν, ἐπὶ γάμοις, ἐπὶ θεάμασι παντοίοις, ἐπὶ πᾶσι τέλος.

Μιχαὴλ Λελέκος.

* Γίνεται αἴθριος ὁ καιρός

ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΟ ΚΕΝΤΗΜΑ ΤΟΥ ΣΚΟΡΠΙΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ ἰατροῦ Ραγῆ)

Περὶ τὰ μέσα τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1849, ἐπέστρεφον ἔρημον τόπον τὴν ἐποχὴν ἐκείνην· ἠκολούθουν κατὰ βῆμα, ἀφεθεὶς εἰς ἥττον φαιδροὺς διαλογισμοὺς, ἁτραπὸν καταλήγουσαν εἰς σανιδωτὴν καλύβην καὶ χρησιμεύουσαν ὡς διαμονὴ εἰς οἰκογένειαν γνώριμόν μου, τῆς ὁποίας τὰ πρόσωπα μοὶ ἦσαν γνωστὰ μόνον ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ μπάρμπα καὶ τῆς κυρᾶς Λὰ Βρουσαίλλ. Ἐφ' ὅσον προὐχώρουν, τὸ οὖς μου ἀντελαμβάνετο κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εὐδιακρίτως στεναγμῶν προφανῶς προερχομένων ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς καλύβης.

Καταβὰς τοῦ ἵππου, ὤθησα τὴν θύραν, τὴν ὁποίαν διέρρηξα, μὴ τυχὼν ἄλλης ἀπαντήσεως εἰμὴ ἑτέρων στεναγμῶν, καὶ εὑρέθην ἐνώπιον ἑνὸς ἐκ τῶν δεινῶν ἐκείνων θεαμάτων τὰ ὁποῖα θὰ μὲ ἔκαμον νὰ ἐλεεινολογήσω καὶ οἰκτείρω τοὺς τε ἀποίκους καὶ τὸν ἀποικισμὸν, ἐὰν καὶ αὐτὸς οὗτος τέλος ὁ μᾶλλον πεπολιτισμένος κόσμος δὲν προσέφερε θεάματα ἐπίσης οἰκτρά. Ὁ μπάρμπα καὶ ἡ κυρὰ Λὰ Βρουσαίλλ ἐρρόγχαζον ἐκ πυρετοῦ, ὁπόθεν ἕκαστος ἰδίᾳ ἔκειτο, οὐχὶ βεβαίως ἐπὶ κλίνης, ἀλλ' ἐπὶ ἀθλίου ἀχυροστρώματος διατρήτου καὶ κατερρυπωμένου ὑπὸ τῶν περιττωμάτων των· ἕφερον ὡς κάλυμμα ράκη κατὰ τύχην ἐπερριμμένα καὶ δὲν εἶχον νὰ καταπαύσωσι τὴν δίψαν των εἰμὴ ὀμικροτάτην ὑδρίαν, κατὰ τὸ ἥμισυ πεπληρωμένην, ἥτις ἔκειτο ἐν τῷ μεταξὺ αὐτῶν.

Ἐν τοιαύτῃ διατελοῦντες ἐλεεινῇ καταστάσει εὑρίσκοντο μόνοι, θύματα τοῦ πυρετοῦ, ἄνευ τινος βοηθείας ἀπὸ δύο ἡμερῶν· ἀφίνω δὲ εἰς ὑμᾶς νὰ σκεφθῆτε, ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις εἰς τοὺς ταλαιπώρους ἐκείνους ἀνθρώπους τῆς ἐμφανίσεως ἀποίκου ἰατροῦ, καταφθάντος ἐκεῖ ὡς ἄγγελος. Ὁ σύζυγος ἠδυνήθη νὰ κινήσῃ μόνον τὴν κεφαλὴν, εἰς σημεῖον χαρᾶς· ἡ δὲ σύζυγος ἦτο γραΐδιον τετκλαιπωρημένον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε πλέον συνείδησιν ἑαυτῆς. Διέγνωσα τάχιστα ὅτι ἔδει νὰ μεριμνήσω περὶ τοῦ ὑφιεμένου χολερικοῦ πυρετοῦ καὶ διέταξα, ἐξ ἀνάγκης, τὸ ἐμετικόν. Ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει, τὸ ἰατροσυμβούλιον δὲν διαρκεῖ πολύ, διέρχονται ἀβρόχοις ποσὶ τὴν ἐξέτασιν, ῥίπτουσιν ἓν βλέμα ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς, ἅπτονται τῆς ἀρτηρίας καὶ τοῦ δέρματος, καὶ ἀκολούθως λέγουσιν: Ποῦ πονεῖτε; θέσατε εἰς αὐτὸ τὸ μέρος τὴν χεῖρα· ἀπὸ πόσου χρόνου ὑποφέρετε; καὶ ταχέως διέγνωσαν τὸ κακὸν τοῦ ὁποίου ἡ πανόμοιος ὄψις ἐπανευρίσκεται πανταχοῦ.

Ἐδέησε λοιπὸν νὰ ἐμέσῃ καὶ ταχέως μάλιστα. Εἰς μίαν περιστροφὴν τῆς χειρὸς, ἐξέβαλα τὴν ρεδιγκόταν μου, ἤναψα τὸ πῦρ, ἐθέρμανα τὸ ὕδωρ, καὶ μετὰ δέκα λεπτὰ προσέφερα εἰς ἕκαστον τῶν ἀσθενῶν μου τὴν ἱπεκακουάναν καὶ τὸ ἐμετικὸν τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ. Ἡ φαρμακοθεραπεία μου ἐνήργησεν ἀποτελεσματικῶς· ἐξέμεσαν θαυμασίως καὶ ἔπιον μετ' εὐχαριστήσεως τὸ θερμανθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὕδωρ, ὁπότε κατά τινα κίνησιν τῆς κυρᾶς Λὰ Βρουσαὶλ, παρετήρησα τὸν δεξιόν της βραχίονα ἐζογκωμένον, κόκκινον καὶ παρουσιάζοντα διεσπαρμένας φλυκταίνας πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ πήχεως. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα ὅτι ἦτο ἐρυσίπελας, ἀλλὰ, ἠρώτησα τὴν ἀσθενῆ, ἥτις μοὶ ἀπήντησεν διακοπτομένη ὑπὸ δύο ἐμέτων, ὅτι τὴν πρωΐαν *σκορπιὸς*, οὗτινος μοὶ ἔδειξε τὸ συντετριμμένον σῶμα, ἔτρεχεν ἐπὶ τῆς ἀχυροστρωμνῆς, καὶ διὰ νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν καταδίωξίν της, ἐκρύβη ὑπὸ τὸν βραχίονά της· δήξας αὐτὴν ὑπεράνω τοῦ καρποῦ. Ἀφοῦ τὸ δηχθὲν μέλος ἐπρήσθη πάραυτα, ἐκείνη ἠσθάνετο φοβεροὺς πόνους, ὡς τοῦτο δύνανται νὰ φαντασθῶσι πολλοὶ ὁμοιοπαθεῖς, πλὴν ἐπειδὴ ἐπύρεσσεν ἀπὸ εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν τοῦτο δὲν ἦτο τίποτε περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον εἰμὴ προσθήκη ἄλγους εἰς τὰ λοιπά.

Ἐσκέφθην τὸ ἀμμωνιακὸν ἅλας, ἀλλὰ δὲν εἶχον. Ἀναζητήσας εἰς τὰ θυλάκιά μου εὗρον πολλὰ ἀχώριστά μου φάρμακα, ῥέρ' εἶπεῖν ἱππεκακουάναν, ἐμετικὸν, κινίνην καὶ ἀκολούθως τὰ νυστήριά μου· αὐτὰ ἦσαν ὅλα χωρὶς τίποτε ἄλλο νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ·

ἐπὶ τέλους ἐρευνήσας καὶ αὖθις εἰς τὰ θυλάκιά μου ὡς ἀποίκου ἰατροῦ, εὗρον, πρὸς χαράν μου, σιγάρα. Ὁ Ἱπποκράτης ἤρχετο βοηθός μου. Ἔλαβον λοιπὸν δύο σιγάρα τὰ ὁποῖα ἔβρεξα διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ ἐμάλαξα ἀρκούντως ἐπί τινας στιγμὰς διὰ νὰ κάμω ἐξ αὐτῶν προχείρως κατὰ τὴν τέχνην ἔμβλαστρον λίαν εὐπρόσδεκτον· τὸ τοζικὸν τοῦτο, δι' ἰδίου τρόπου, ἐφηρμόσθη ἐπὶ ἐλαφρᾶς σταυροειδοῦς τομῆς τὴν ὁποίαν ἔκαμα διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ νυστηρίου μου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς μέρους τοῦ δήγματος τοῦ σκορπιοῦ καὶ διετηρήθη ἐν τῇ θέσει ταύτῃ διά τινος γονατοδέσμου τοῦ γραϊδίου.

Ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ δύο παρῆλθον ὥραι· οἱ ἀσθενεῖς μου ἐξέμεσαν, ἔκαμον τὴν ἐπίδεσίν μου, καὶ τὰ πάντα ἔβαινον χάριτι θείᾳ πρὸς τὸ καλλίτερον. Συνεπλήρωσα τὴν φαρμακοθεραπείαν δι' ἑνὸς κυαθίου βεβρασμένων ἀνθέων καὶ φυτῶν τὰ ὁποῖα ἀρτίως συνέλεξα ἐκ τοῦ ἀγροῦ· ἀπέθεσα τριάκοντα καταπότια θειούχου κινίνης δεικνύων τὴν ὥραν ἑκάστης λήψεως καὶ ἡτοιμαζόμην νὰ ἀναχωρήσω, ὅταν ἐπῆλθεν ἀπροσδοκήτως νέον συμβάν. Τρίτος ἀσθενὴς εἶχεν ἀνάγκην τῶν περιποιήσεών μου.

Ἡ κυρὰ Λὰ Βρουσαὶλλ ἐπανελθοῦσα ὀλίγον ἐκ τῶν κλονισμῶν τοῦ ἐμέτου, μὲ ἠρώτησε δακρυορροοῦσα, ἐὰν ἤκουσα φωνὰς ἀφ' ἧς ἡμέρας εὑρισκόμην παρ' αὐτῇ. Τὸ βέβκιον εἶνε ὅτι ἡ κεφαλή μου ἦτο ἐσκοτισμένη ὑπὸ τῶν φοβερῶν κραυγῶν ἑνὸς χοίρου ὅστις εὑρίσκετο ἀγνοῶ ποῦ, εἰς ἁτραπὸν ὄπισθεν τῆς οἰκίας.

— Σᾶς παρακαλῶ, εἶπεν ἡ κυρὰ Λὰ Βρουσαὶλλ, συμπληρώσατε τὴν ἐλεημοσύνην σας καὶ φέρετε εἰς τὸν Θωμᾶν, τὸν χοῖρόν μου, τὸ καλαμπόκι ποῦ εἶν' ἐκεῖ πέρα, μέσα στὸ κοφίνι, ἔχει δύο ἡμέρες νὰ φάγῃ, θὰ ἀδυνατήσῃ καὶ ἠμπορεῖ νὰ 'λθῇ νὰ σᾶς καταφάγῃ.

— Εὐχαρίστως, τῇ εἶπον χωρὶς νὰ αἰσθανθῶ προσβολὴν εἰς τὸ καθηγητικόν μου ἀξίωμα, καὶ μετέβην πρὸς βοήθειαν τοῦ Θωμᾶ, τοῦθ' ὅπερ μὲ ἐβεβαίωσεν ὅτι χοῖρος λοιμοκτονῶν ἐμποιεῖ φόβον εἰς τὸν βλέποντα αὐτὸν, τρόμον εἰς τὸν ἀκούοντα καὶ κίνδυνον προξενεῖ εἰς τὸν πλησιάζοντα. Ἀφοῦ ἐπεράτωσα τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἀνεχώρησα, καὶ συνέστησα ἀναχωρῶν τοὺς φίλους μου Λὰ Βρουσαὶλλ καὶ τὸν χοῖρον των πρός τινα γείτονα διαμένοντα εἰς ἀπόστασιν τριῶν χιλιομέτρων, ὅστις μὲ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ μετέβαινε πρὸς ἐπίσκεψίν των καὶ ὅτι θὰ ἤρχετο πρὸς ἀναζήτησίν μου ἐν περιπτώσει ἀνάγκης.

Ἐπιστρέφων εἰς τὰ ἴδια, *ἐσκέφθην* καθ' ὁδὸν τὴν νέαν φαρμακοθεραπείαν μου ἐναντίον τῶν δηγμάτων τοῦ σκορπιοῦ τῆς ὁποίας νομίζω ὅτι δύναμαι ὑπερηφάνως νὰ ὀνομασθῶ ὁ ἐφευρέτης, χωρὶς νὰ φοβηθῶ τὰς ἀντιρρήσεις καὶ τὰς δολίας ἀπομιμήσεις.

Δέκα ἡμέραι παρῆλθον ἕκτοτε, καθ' ἃς διῆλθον τὸν καιρόν μου ὑπὸ πολλῶν ἄλλων περιπετειῶν τῆς ἀποικιακῆς ἰατρικῆς περιστοιχηθεὶς, ὁπότε, ὡραίαν τινὰ πρωΐαν εἶδον ἔμπροσθέν μου, ὀλίγον πελιδνὸν, εἶνε ἀληθὲς, ἀλλὰ ἀρκετὰ ἱλαρὸν τὸ ζεῦγος μου Λὰ Βρουσαίλλ. Ὁ σύζυγος ἔφερεν ὑπὸ τὴν ἀγκάλην κοφίνιον, τὸ κοφίνιον τοῦ ἀραβοσίτου, εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ὁποίου περιεκάλυπτεν ἐντὸς ἑνὸς λευκοτάτου μαγειρεικοῦ ἀπομάκτρου, τὴν κεφαλὴν τοῦ Θωμᾶ, τοῦ ἀσθενοῦς μου ἐννοεῖται, τὸν ὁποῖον, τέλος πάντων εἶχον σώσῃ ἐκ τῆς πείνης, μόνον καὶ μόνον ἵνα τὸν χώσω εἰς τὴν ἀλκαταποθήκην. Τοῦτο ἦτο τεκμήριον τῆς εὐγνωμοσύνης τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ἀνθρώπων.

Ἔλαβον τὸ δῶρον, διότι δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς κανονισμοὺς τῆς ἀποικιακῆς ἰατρικῆς ῥητὸν ἄρθρον διατάσσον νὰ ἀπωθήσω τὴν φιλοφροσύνην ταύτην καὶ ἐζήτησα πληροφορίας ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπιθέσεως τοῦ καπνοῦ.

— Τὸ ἑσπέρας, μὲ εἶπεν ἡ καλοκάγαθος γυνὴ, τὸ κάτω μέρος τοῦ μπλαστροῦ ἤτανε πάρα πολὺ φλογισμένο, ἀλλὰ τὸ χέρι μου ἐπέρασε καὶ ἀπεκοιμήθην ὅταν δὲν τὸ ἠσθανόμην πλέον.

Ἄλλως τε αὐτὴ ἡ ἰδία ἦτο βεβυθισμένη καθ' ὅλην τὴν νύκτα εἰς ἀλλόκοτον νυσταγμόν. Τὴν ἐπαύριον ἀφοῦ κατέπαυσεν ὁ πυρετός, ἔπλυνεν ὁλόκληρον τὸ προσβληθὲν μέρος δι' ὕδατος ἐκ χλιαρᾶς μολόχης, καὶ ἔκτοτε δὲν ἠσθάνθη πλέον τίποτε. Μικρὰ μελανωπὴ οὐλὴ ὑπῆρχεν εἰς τὸ μέρος τῆς πληγῆς.

Ἐμβριθῶς διασκεφθεὶς, εὗρον ὅτι τὸ ἐκ καπνοῦ ἔμβλαστρόν μου καταλλήλως ἐτέθη. Ὁ Ἄνδερσεν, ὁ ἄγγλος οὗτος ἰατρὸς, μετεχειρίσθη, καὶ ἐπιτυχῶς μάλιστα, τὸν καπνὸν εἰς τὸν *τέτανον*, ἐπιθέτων αὐτὸν ἐπὶ τῶν πληγῶν, ἐν εἴδει καταπλάσματος.

Ὁ καπνὸς, ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, τρία ἐπιφέρει ἀποτελέσματα· ὡς διαβρωτικὴ οὐσία, λόγου χάριν περιορίζει τὸν ἐρεθισμὸν, ἐλαττώνει τὴν ἰσχυρὰν ἐνέργειαν καὶ καταπραΰνῃ τὸν πόνον ἐν εἴδει ναρκωτικοῦ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ μέσον τὸ ὁποῖον ἐνδεικνύω προσφέρει τοὐλάχιστον τὸ ὠφέλιμον νὰ μὴ ἀφίνῃ οὐδεμίαν κόπρον ἀπαρασκεύαστος ἐνώπιον συμπτώματος τὸ ὁποῖον φρονῶ ἰδιοτρόπως νὰ κατανικήσω· ἴσως, μάλιστα ἐὰν εἶνε ἀληθὲς, ὅτι πρὸς νότον τῆς Ἀλγερίας τὸ δῆγμα τοῦ σκορπιοῦ εἶνε ἐπικινδυνωδέστερον τῶν τόπων μας, ἡ μέθοδός μου ἐκλήθη νὰ εὐεργετήσῃ τοὺς στρατιώτας οἵτινες ἐξαποστέλλονται εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

Παῦλος Σ. Οἰκονόμος

ΦΛΩΡΕΝΤΙΝΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

(1878)

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΡΑ

Ἐὰν διέλθητε ἐν Φλωρεντίᾳ πρὸ μικροῦ ναοῦ, καλουμένου ἐκκλησία τῆς Παναγίας ἐπὶ τοῦ Ἄρνου καὶ κειμένου ἐν τῇ *Ὁδῷ τῶν Βάρδη*, θὰ διακρίνητε ἀναμφιβόλως θυρεὸν ἐν μέσῳ δύο βιβλίων, παριστῶντα τὰ σύμβολα τοῦ φλωρεντινοῦ λαοῦ καὶ συνοδευόμενα ὑπὸ τῆς ἑξῆς αἰνιγματώδους ῥήτρας: Fuccio mi feci. Ἐὰν ἐρωτήσητε τότε τίς ᾠκοδόμησε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ τί σημαίνει τὸ ἔξεργον τοῦτο, θὰ σᾶς ἀποκριθῶσιν, ὅτι ὁ ναὸς ᾠκοδομήθη ὑπὸ τοῦ Ἱπολύτου Βουονδελμόντη καὶ θὰ διηγηθῶσιν ὑμῖν τὴν ἀκόλουθον πρὸς ἐξήγησιν τῆς ῥήτρας παράδοσιν, ἣν ἀφηγεῖται ὁ πολὺς Ἀλέξανδρος Δουμᾶς.

Περὶ τὰ 1225, καθ' ἣν ἐποχὴν δηλαδὴ οἱ πρῶτοι πόλεμοι τῶν Γουέλφων καὶ Γιβελίνων ἐπεκράτουν ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ ἀκμῇ, ὑπῆρχον ἐν Φλωρεντίᾳ δύο οἰκογένειαι, ὁρκισθεῖσαι μῖσος θανάσιμον πρὸς ἀλλήλας· ἦσαν αἱ οἰκογένειαι Βουονδελμόντη καὶ Βάρδη.

'Αλλ' ἠξεύρετε, ἐν μέσῳ ὅλων αὐτῶν τῶν οἰκογενειακῶν ἐχθροτήτων, τῶν διαιρουσῶν τοὺς προγόνους, συμβαίνει πάντοτε νὰ παρεμπίπτῃ μυστικός τις ἔρως μεταξὺ τῶν τέκνων, ὅμοιος τῇ περιστερᾷ τῆς κιβωτοῦ, κομιζούσῃ τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας.

Ὁ Πύραμος καὶ ἡ Θίσβη ἦσαν γείτονες καὶ ἐγνωρίζοντο ἐκ παιδικῆς ἡλικίας. Ὁ Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα συνηντήθησαν ἔν τινι χορῷ, καὶ αὐθημερὸν ὡρκίσθησαν ν' ἀγαπῶνται δι' ὅλης αὐτῶν τῆς ζωῆς, ν' ἀνήκωσιν ἀλλήλοις ἢ ν' ἀποθάνωσιν ὁμοῦ. Ὁ Πύραμος καὶ ἡ Θίσβη, ὁ Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλιέττα ἐτήρησαν τὰ ὑπεσχημένα· ἠγαπήθησαν καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωήν, ἀπέθανον ὁμοῦ, καὶ μάλιστα ὁ εἷς χάριν τοῦ ἄλλου.

Ὁ Ἱππόλυτος καὶ ἡ Διανόρα συνηντήθησαν πρωΐαν τινὰ ἐν τῷ Βαπτιστηρίῳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Ὁ νεανίας ἀπὸ τῆς *Ὁδοῦ Ρουδινέλλη* ἠκολούθει τὴν νεάνιδα, βαδίζουσαν μετὰ πλήρους ἀριστοκρατικῆς κομψότητος· ἡ νεᾶνις εἰσῆλθεν εἰς τὸ Βαπτιστήριον, ὁ νέος εἰσῆλθε κατόπιν αὐτῆς· ἡ νέα ἀνήγειρε τὸν πέπλον της, ὅπως λάβῃ ἁγιασμένον ὕδωρ, ὁ Ἱππόλυτος τὴν εἶδεν, ἐκείνη εἶδε τὸν Ἱππόλυτον, καὶ τὰ πάντα ἐρρήθησαν. Οἱ νέοι ἀνέγνων ἐν τοῖς βλέμμασιν αὐτῶν τὸ αἴσθημα, ὅπερ ᾐσθάνοντο· δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μὴ ἀνταλλάξωσι τὰ ὀνόματά των. Ἡμέρα, καθ' ἣν συνηντήθησαν, ἦτο ἡ 13 Ἰανουαρίου, ἣν οἱ Φλωρεντινοὶ καλοῦσιν ἡμέραν συγγνώμης.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Ἱππόλυτος οὐδὲν ἄλλο ἐσυλλογίζετο παρὰ πῶς νὰ ἐπανίδῃ τὴν ἠγαπημένην του· ἀδιαλείπτως διήρχετο καὶ ἐπανήρχετο ὑπὸ τὰ παράθυρά της· ὅπου ἐκείνη μετέβαινεν, εὑρίσκετο καὶ αὐτὸς ὡσαύτως. Δὲν ἐστερεῖτο ὑπομονῆς καὶ ἐὰν ὤφειλε ν' ἀναμένῃ αὐτὴν ὥρας ὁλοκλήρους, διὰ νὰ τὴν θεωρήσῃ μίαν στιγμήν, καὶ τοῦτο ἄνευ ἑτέρας τινὸς ἀμοιβῆς, πλὴν ἑνὸς σημείου, ἑνὸς βλέμματος, μιᾶς λέξεως, διότι ἡ Διανόρα, ἀνήκουσα εἰς οἰκογένειαν αὐστηρῶν ἠθῶν, ἐφυλάσσετο αὐστηρῶς.

Ἡμέραν τινὰ ἡ ἀκόλουθος τῆς Διανόρας παρετήρησε τὰ μεταξὺ τῶν δύο ἐραστῶν συμβαίνοντα· ἀνήγγειλε ταῦτα εἰς τὸν πατέρα τῆς νεάνιδος, καὶ ἡ Διανόρα ἔλαβε διαταγὴν νὰ μὴ καταλίπῃ πλέον τὴν οἰκίαν. Τότε μετὰ τὰς ἐλπίδας, μετὰ τὰ χρυσᾶ ὄνειρα, ἐπῆλθον αἱ ἀληθεῖς ὀδύναι τοῦ ἔρωτος. Ἐν τούτοις ἐπί τινα χρόνον ἔτι ὁ Ἱππόλυτος ἠγνόει τὴν δυστυχίαν του, ἐνόμισεν ὅτι ἀπουσία προσωρινή, αἰφνιδία τις ἀδιαθεσία ἀπεμάκρυνεν αὐτὸν τῆς Διανόρας. Ἐξηκολούθησε διερχόμενος ὑπὸ τὰ παράθυρά της, μεταβαίνων ὅπου ἤλπιζε νὰ τὴν συναντήσῃ, ἀλλ' ἀνωφελῶς· οὐδὲ τὴν σκιάν της ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ.

Αἱ ἡμέραι καὶ αἱ νύκτες παρήρχοντο· τὰς ἡμέρας ἔτρεχεν εἰς τὰς ἐκκλησίας, τὰς νύκτας ἀνέμενε, κεκρυμμένος ὄπισθεν τοίχου, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν θὰ ἠνοίγετο τὸ ἓν τῶν παραθύρων τοῦ ἀδυσωπήτου ἐκείνου μεγάρου Βάρδη. Τέλος νύκτα τινὰ χείρ τις διωλίσθησε διὰ μέσου τῶν σανίδων τοῦ παραθυροφύλλου καὶ γραμμάτιον ἔπεσε πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Ἱππολύτου. Ἔδραμεν εἰς ἕνα λύχνον, λάμποντα πρὸ εἰκόνος τῆς Παναγίας, καὶ ἠσπάσθη τὸ γραμμάτιον χιλιάκις· ἡ καρδία του ἐπάλλετο, οἱ ὀφθαλμοί του τοσοῦτον εἶχον ἐπισκοτισθῇ ὑπὸ τῆς παραζάλης, ὥστε ἐδυσκολεύθη κατ' ἀρχὰς νὰ διακρίνῃ τὸ περιεχόμενον. Ἐπὶ τέλους ἀνέγνω τὰ ἑξῆς:

«Ὁ πατήρ μου ἠξεύρει ὅτι ἀγαπώμεθα· μοὶ ἀπηγόρευσε νὰ σᾶς ἐπανίδω· χαίρετε διὰ παντός.»

Ὁ Ἱππόλυτος ἐνόμισεν ὅτι ἔμελλε ν' ἀποθάνῃ· ἐπανελθὼν εἰς τὸ μέγαρον Βάρδη, παρέμεινε μέχρι τῆς πρωΐας ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς Διανόρας, ἐλπίζων ὅτι τὸ παραθυρόφυλλον θὰ ἠνοίγετο καὶ πάλιν· πλὴν ἔμενε κεκλεισμένον. Ἡ ἡμέρα ἀνέτειλε, καὶ ὁ Ἱππόλυτος μετὰ δυσκολίας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του.

Πέντε ἢ ἓξ ἀκόμη νύκτες παρῆλθον ἐν τῇ αὐτῇ προσδοκίᾳ, παρακολουθημένῃ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποτυχίας.

Ὁ Ἱππόλυτος καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον σκυθρωπός· μόλις ἀπήντα εἰς τὰς ἀπευθυνομένας αὐτῷ ἐρωτήσεις καὶ αὐτὴν δὲ τὴν μητέρα του ἀπέφευγεν. Δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ τέλους νὰ ὑποφέρῃ τὴν μακρὰν ταύτην ὀδύνην· ἀπέλιπον αὐτὸν αἱ δυνάμεις καὶ κατέπεσεν ἀσθενής.

Προσεκλήθησαν οἱ ἄριστοι τῶν ἰατρῶν τῆς Φλωρεντίας, οὐδεὶς δ' ἠδυνήθη νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτίαν τῶν ἀλγηδόνων τοῦ Ἱππολύτου. Εἰς ἁπάσας τὰς γενομένας αὐτῷ ἐρωτήσεις ἀπεκρίνετο σείων τὴν κεφαλὴν καὶ μειδιῶν θλιβερῶς. Οἱ ἰατροὶ ἀνεγνώρισαν μόνον ὅτι κατείχετο ὑπὸ φοβεροῦ πυρετοῦ, καὶ ὅτι, ἂν δὲν κατώρθουν νὰ σταματήσωσι τὰς προόδους αὐτοῦ, ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν θὰ τὸν ἐφόνευεν.

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἱππολύτου οὐδόλως τὸν ἄφινεν· τὸ ὄμμα ἀδιαλείπτως ἔχουσα προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ, ἐπανειλημμένως ἠρώτα καὶ παρεκάλει τὸν υἱόν της ν' ἀποκαλύψῃ αὐτῇ τὸ αἴτιον τῆς νόσου του. Ἐπειδὴ μὲ τὴν ἔμφυτον ἐκείνην λεπτότητα ἣν κέκτηνται αἱ γυναῖκες, ἠννόησε κάλλιστα ὅτι ἡ ἀσθένεια αὕτη δὲν ἦτο ἁπλῆ φυσικὴ πάθησις καὶ ὅτι ἐνυπῆρχε μεγάλη τις ὀδύνη ἠθικὴ ἐν τῷ βάθει ὅλων τούτων. Ὁ Ἱππόλυτος ἐσίγα, ἀλλ' ὁ πυρετὸς μετεβλήθη ταχέως εἰς φρενητίασιν, καὶ ἡ φρενητίασις ἐλάλησεν. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἱππολύτου ἠννόησε τὰ πάντα· ἔμαθεν ὅτι ὁ υἱός της ἠγάπα τὴν Διανόραν διὰ τοῦ ἔρωτος ἐκείνου ὅστις φέρει τὸν θάνατον, ὅταν δὲν φέρῃ τὴν εὐτυχίαν. Ἐγκατέλιπεν ἐπτοημένη τὸ προσκεφάλαιον τοῦ ἀσθενοῦς. Ἡ ἀτυχὴς γυνὴ ἐγίνωσκεν ὅτι οὐδὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζῃ παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς Διανόρας, ἐγίνωσκε τὸ βαθὺ ἐκεῖνο μῖσος, τὸ διαιροῦν τὰς δύο οἰκογενείας, ἐγίνωσκε τὸ ἄσπονδον πάθος τῶν πολιτικῶν μερίδων. Οὐδ' ἐσυλλογίσθη κἂν ν' ἀποταθῇ εἰς τὸν σύζυγόν της· ἀλλὰ προσέδραμεν εἰς φίλην τινὰ κοινὴν τῶν δύο οἰκογενειῶν. Ἡ φίλη αὕτη, Κοντέσσα Βάρδη καλουμένη, διέμενεν ἔν τινι ἐξοχικῇ οἰκίᾳ, ἥμισυ μίλλιον ἀπεχούσῃ τῆς Φλωρεντίας καὶ ἐπαύλει Μοντιτσέλλῃ ὀνομαζομένῃ.

Ἡ κόμησσα ἐννόησε τὰ πάντα· αἱ γυναῖκες, συχνάκις ἀδυσώπητοι εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν μίση, ἔχουσι πάντοτε γωνίαν τινὰ τῆς καρδίας των ἀνοικτήν, διὰ νὰ συμπαθῶσι πρὸς τὸν ἔρωτα, ὅταν παρακολουθῶσι τὰς ἀγωνίας αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἄλλοις. Ὑπεσχέθη εἰς τὴν τεθλιμμένην δυστυχῆ μητέρα ὅτι ὁ Ἱππόλυτος καὶ ἡ Διανόρα θὰ ἐπανέβλεπον ἀλλήλους.

Ἡ μήτηρ τοῦ Ἱππολύτου ἐπανῆλθεν εἰς τὸ μέγαρον Βουονδελμόντη. Ὁ υἱός της ἦτο πάντοτε ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς ὀδυνηρᾶς κλίνης του, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους ὑπὸ τῆς ἐξασθενήσεως, μὲ τὸ στόμα ἀνοικτὸν ὑπὸ τῆς φρενητιάσεως. Ὁ ἰατρὸς κεκλιμένος ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου του, ἐκίνει τὴν

κεφαλὴν ὡς ἄνθρωπος οὐδεμίαν ἔχων ἐλπίδα. Ἡ μήτηρ προσεμειδίασεν, εἶτα, ἀφοῦ ὁ ἰατρὸς ἐξῆλθεν, κατέλαβε τὴν θέσιν του, ἔκυψεν ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ τέκνου της, καὶ καταφιλοῦσα τὸ κάθυγρον ἐκ ψυχροῦ ἱδρῶτος πρόσωπόν του:

— Ἱππόλυτε, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, θὰ ἐπανίδῃς τὴν Διανόραν.

Ὁ νεανίας ἠνέωξε τοὺς βλοσυροὺς καὶ πυρετώδεις ὀφθαλμούς του, προσεῖδε τὴν μητέρα του μὲ τὸ ἀνήσυχον ἐκεῖνο ἦθος τοῦ καταδίκου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀγγέλλουσι τὴν χάριν, καθ' ἣν στιγμὴν πατεῖ τὴν πρώτην βαθμίδα τοῦ ἰκριώματος· ἔπειτα, περιβαλλὼν τὸν τράχηλον τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς διὰ τῶν βραχιόνων του:

— Ὦ μῆτέρ μου, μῆτέρ μου, ἀνέκραξεν, προσέξατε εἰς ὅ,τι μὲ λέγετε.

— Σοῦ λέγω τὴν ἀλήθειαν, παιδί μου· ἀγαπᾷς τὴν Διανόραν, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ὢ! ἐὰν τὴν ἀγαπῶ, μητέρα, ἐὰν τὴν ἀγαπῶ.

— Ἐνόμισες ὅτι τὴν ἀπεχωρίσθης διὰ παντός;

— Φεῦ! ναί!

— Καὶ δι' αὐτὸ θέλεις ν' ἀποθάνῃς;

— Ὁ Ἱππόλυτος κατέπνιξε στεναγμόν, θλίβων τὴν μητέρα του ἐπὶ τῆς καρδίας του.

— Λοιπὸν δὲν θ' ἀποθάνῃς, εἶπεν ἡ μήτηρ. Θὰ ἐπανίδῃς τὴν Διανόραν, καὶ ἐὰν σὲ ἀγαπᾷ, δύνασθε ἀκόμη νὰ εἶσθε εὐτυχεῖς

Ὁ Ἱππόλυτος δὲν ἔσχε τὴν δύναμιν ν' ἀποκριθῇ, πνιγεὶς ὑπὸ τῶν δακρύων. Ἡ καρδία του ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον πιεζομένη ὑπὸ τῆς ὀδύνης, ἐφαίνετο θραυομένη ὑπὸ τῆς προσεγγιζούσης χαρᾶς· ἔπειτα ἠθέλησε νὰ τῇ εἴπῃ τὰ πάντα, νὰ τῇ ἐπαναλάβῃ τὰ πάντα, νὰ τῇ ἀφηγηθῇ ἐκ νέου τὰ πάντα, οὐδόλως ἀποκάμνων ν' ἀκούῃ τοὺς ἡδεῖς ἐκείνους λόγους, καὶ ροφῶν τὴν ἐλπίδα, ἣν τῷ προσέφερεν ἡ μήτηρ του, ὡς τὸ μαρανθὲν ἄνθος πίνει τὴν δρόσον τῆς ἑσπέρας, ὡς ἡ ξηρὰ γῆ πίνει τὴν δρόσον τῆς πρωΐας.

Τελευταῖον ὑπηγέρθη ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος, παρετήρησε τὴν μητέρα του, καὶ ὡς μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσῃ εἰς τοσαύτην εὐδαιμονίαν:

— Καὶ πότε θὰ τὴν ἐπανίδω; ἠρώτησεν.

— Ὅταν θὰ ἔχῃς ἀρκετὰς δυνάμεις, ὅπως μεταβῇς μέχρι τῆς ἐπαύλεως Μοντιτσέλλη, ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ.

— Ὤ, μῆτέρ μου! ἀνέκραξεν ὁ Ἱππόλυτος, εἰς τὴν στιγμὴν μάλιστα.

Καὶ ἐπειράθη νὰ ἐγερθῇ· ἀλλὰ τοῦτο ὑπερέβαινε τὰς δυνάμεις του καὶ κατέπεσεν ἐξηντλημένος ἐπὶ τῆς κλίνης.

Ἡ ἀτυχὴς μήτηρ γονυπετήσασα, τὸν παρεκάλεσε τοσοῦτον, ὥστε ὁ νέος ἀπεφάσισε νὰ ὑπομένῃ καὶ ἐφάνη καθησυχάζων.

Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ ἰατρός, ἐρχόμενος μὲ τὸν φόβον ὅτι θὰ εὕρῃ τὸν Ἱππόλυτον θνήσκοντα, τὸν εὗρεν ἀπύρετον. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ οὐδὲν ἠννόει πλέον, εἶπεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔκαμεν ἓν τῶν θαυμάτων του καὶ ὅτι τὸν Θεὸν μόνον ὤφειλον νὰ εὐχαριστήσωσιν. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἱππολύτου ηὐχαρίστησεν ἀληθῶς τὸν Θεόν, διότι ἦτο καρδία εὐσεβής, τὰ πάντα ἀνάγουσα εἰς τὸν Κύριον· ἀλλ' ἐγνώριζε κάλλιστα πόθεν προήρχετο τὸ θαῦμα, καὶ πῶς τοῦτο ἐγένετο.

Αἱ δυνάμεις τοῦ Ἱππολύτου ἐπανῆλθον λίαν βραδέως ἀναλόγως τῆς ἀνυπομονησίας του· ἐν τούτοις τὴν ἐπιοῦσαν ἠγέρθη καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἦτο ὁπωσοῦν εἰς κατάστασιν νὰ ἐξέλθῃ.

Ταὐτοχρόνως ἀνηγγέλθη εἰς τὴν πόλιν ὅτι θὰ γείνῃ μεγάλη ἑορτὴ ἐν τῇ ἐπαύλει Μοντιτσέλλη· ἅπαντες οἱ Βάρδαι, ἀνήκοντες εἰς τὴν ἰδίαν καὶ ἡ οἰκοδέσποινα οἰκογένειαν, εἶχον προσκληθῇ εἰς αὐτήν. ἀλλ' ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, ἐκ φόβου μὴ συμβῇ δυσάρεστόν τι σκάνδαλον, οὐδεμία γουελφικὴ οἰκογένεια ἔπρεπε νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἑσπερίδα ταύτην, καὶ πρὸ πάντων οὐδεὶς Βουονδελμόντης, ἐπειδὴ οἱ Βουονδελμόνται ἦσαν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς γουελφικῆς φατρίας.

Ἡ Διανόρα Βάρδη κατ' ἀρχὰς ἠρνήθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν συναναστροφὴν ταύτην, διότι καὶ αὐτὴ ἦτο ἐπίσης ἀσθενὴς καὶ πάσχουσα. Ἀλλ' ἡ ἐξαδέλφη της Κοντέσσα ἐπέμενεν, ὑποσχομένη εἰς τὴν Διανόραν ὅτι ἐπεφύλαττεν αὐτῇ κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην ἔκπληξιν, ἥτις θὰ τὴν ἐπλήρου χαρᾶς, ἡ δὲ Διανόρα, καίπερ κινοῦσα τὴν κεφαλὴν εἰς ἔνδειξιν ἀμφιβολίας, ἐδέχθη. Μετὰ τοῦτο ἡ Διανόρα ἐκαλλωπίσθη διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, ἐπειδή, καὶ ὅταν ἡ καρδία τῆς γυναικὸς εἶναι τεθλιμμένη, πρέπει πάντοτε τὸ πρόσωπόν της νὰ εἶναι ὡραῖον.

Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὴν ἔπαυλιν Μοντιτσέλλη· ἡ ἑορτὴ ἦτο λαμπρά. Ἅπασαι αἱ μεγάλαι οἰκογένειαι τῶν Γιβελίνων εἶχον συναθροισθῇ ἐν τῇ ἐπαύλει Μοντιτσέλλη. Ἡ Διανόρα ἐπὶ πολὺ ἀνεζήτησε διὰ τοῦ βλέμματος τὸ ὑπεσχημένον ἀπροσδόκητον. Τέλος μὴ ἀνακαλύπτουσα αὐτό, ἠρώτησε τὴν ἐξαδέλφην της ποῖον ἦτο τὸ ἀπροσδόκητον, ὅπερ θὰ τῇ ἐπροξένει τοσαύτην χαράν.

Ἡ Κοντέσσα ἔνευσεν αὐτῇ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ, τὴν ὡδήγησε διὰ μακροῦ διαδρόμου, καὶ τὴν εἰσήγαγεν εἰς αἴθουσάν τινα, κειμένην παρὰ τὸ παρεκκλήσιον. Κατόπι, παραγγείλασα αὐτῇ ν' ἀναμείνῃ ὀλίγον, ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἀπεμακρύνθη. Ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὑπῆρχον δύο θύραι· ἡ μία φέρουσα εἰς μικρόν τι σπουδαστήριον, ἡ δ' ἑτέρα εἰς τὸν ναΐσκον. Μετὰ μικρὸν ἡ Διανόρα ἤκουσεν ἐλαφρὸν θόρυβον, ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ μέρος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἤρχετο ὁ θόρυβος· ἡ θύρα τοῦ σπουδαστηρίου ἀνεῴγει καὶ ὁ Ἱππόλυτος ἐφάνη.

Τὸ πρῶτον αἴσθημα τῆς Διανόρας ἦτο ὁ τρόμος· ἀφῆκε κραυγὴν καὶ ἠθέλησε νὰ φύγῃ. Ἀλλ' ἡ θύρα ἦτο κεκλεισμένη· στραφεῖσα δὲ τότε, εἶδε τὸν Ἱππόλυτον γονυπετῆ, οὕτως ὠχρὸν καὶ τόσον παρακαλοῦντα, ὥστε, ἀκουσίως αὐτῆς, τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα. Ὁ Ἱππόλυτος ἥρπασε τὴν ἀξιολάτρευτον ἐκείνην χεῖρα, τὴν ἔθλιψεν ἐπὶ τῆς καρδίας του, τὴν ἠσπάσθη καὶ τὴν ἠσπάσθη ἐκ νέου μυριάκις. Ἔπειτα οἱ νέοι ὑπεψιθύρισαν λόγους ἀορίστους ἔρωτος, ἄνευ συνεχείας καὶ λογικῆς σειρᾶς, ἀλλ' οἵτινες ἐκφράζουσι τόσα πράγματα, καὶ τελευταῖον ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θύρα τοῦ ναΐσκου ἀνεῴγει· ἦτο ὁ ἱερεύς, εἰσελθὼν κατὰ τύχην εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην, ὅπως ἀποθέσῃ ἐν αὐτῇ τὰς κλεῖδας τοῦ θυσιαστηρίου. Οἱ δύο νέοι, οἵτινες δὲν ἀνέμενον τὴν ἐμφάνισιν ταύτην, εἶδον ἐν τῷ ἱερεῖ ἀπεσταλμένον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀμφότεροι ἐγονυπέτησαν.

Ὁ ναΐσκος εὑρίσκετο πλησιέστατα· ὁ ἱερεὺς κατέλαβεν αὐτοὺς ἐνηγκαλισμένους, ὁ ἱερὸς ἀνὴρ ἐγίνωσκε τὰ διαιροῦντα τὰς δύο οἰκογενείας μίση· ἐπίστευσεν ὅτι τοῦτο ἦτο θύρα συνδιαλλαγῆς, ἣν ἡ θεία

Πρόνοια ἤνοιγεν εἰς τοὺς γονεῖς διὰ χειρὸς τῶν τέκνων· ὅτε δὲ παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ τοὺς ἑνώσῃ, δὲν ἔσχε τὴν δύναμιν νὰ ἀρνηθῇ.

Μόνον οἱ δύο νέοι ὑπέσχοντο νὰ μὴ ἀποκαλύψωσι τὸ ὄνομά του παρὰ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ. Τὸ μεταξὺ Βουονδελμόντη καὶ Βάρδη μῖσος ἦτο τόσον φλογερὸν εἰσέτι, ὥστε ὁ ἱερεὺς ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τὴν καλωσύνην του διά τινος πληγῆς ἐγχειριδίου. Ἅπαντες λοιπὸν ἔπρεπε ν' ἀγνοῶσι τὸν γάμον τοῦτον, καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ τοῦ Ἱπολύτου, καὶ αὐτὴ ἡ ἐξαδέλφη τῆς Διανόρας. Ὁ ὅρκος οὗτος ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου. Μεθ' ὃ, τοῦ μυστηρίου τελεσθέντος, ὁ ἱερεὺς ἐξηφανίσθη.

Τότε οἱ δύο νέοι σύζυγοι συνεφώνησαν μεταξύ των ὅτι θὰ ἐπαναβλέποντο ἑκάστην νύκτα. Ἡ οἰκία, ἐν ᾗ κατῴκει ἡ Διανόρα, ἔκειτο ἐν μιᾷ τῶν μᾶλλον ἀποκέντρων καὶ ἐρήμων ὁδῶν τῆς Φλωρεντίας, ὁ δὲ κοιτὼν αὐτῆς ἔβλεπε πρὸς τὴν ὁδὸν ταύτην· αὕτη θὰ ἐκρέμα κλωστὴν μεταξίνην ἐκ τοῦ παραθύρου της· ὁ Ἱππόλυτος θὰ προσέδενεν εἰς αὐτὴν κλίμακα σχοινίνην· ἡ Διανόρα θὰ ἐστερέου τὴν κλίμακα εἰς τὸ παράθυρον, διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ὁ σύζυγος θὰ ἐξικνεῖτο μέχρι τῆς συζύγου του.

Μόλις εἶχον συμφωνηθῇ τ' ἀνωτέρω, καὶ ἡ Κοντέσσα ἐπανῆλθεν. Ὁ Ἱππόλυτος, ἀκούσας βήματα πλησιάζοντα, εἶχεν ἀποσυρθῇ εἰς τὸ σπουδαστήριον. Ἡ Κοντέσσα λοιπὸν εὗρε τὴν Διανόραν μόνην· ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐρωτήσῃ, ὅπως μάθῃ ἐὰν ἡ νέα εἶχεν ἴδῃ τὸν Ἱππόλυτον. Ἡ Διανόρα ἐρρίφθη ὅλως ἐρυθριῶσα εἰς τὰς ἀγκάλας της, ψιθυρίζουσα εἰς τὸ οὖς αὐτῆς!

— Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ!

Μετὰ ταῦτα ἐπανῆλθεν εἰς τὸν χορόν, ριγοῦσα ἐκ τρόμου καὶ ἀκτινοβολοῦσα ὑπὸ τῆς εὐδαιμονίας συγχρόνως.

(ἕπεται τὸ τέλος)

Ἐν Φιλιππουπόλει.

Λάμπρος Ἐνυάλης

HENRY GRÉVILLE

ΡΟΖΑ ΡΟΖΙΕ

(Κατὰ μετάφρασιν Νικολάου Ι. Λάσκαρη)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

(Συνέχεια ἴδε προηγουμένων φύλλων)

ΙΑ΄.

Αὐθημερὸν, περὶ τὰς δύω μετὰ μεσημβρίαν, ὁ Ἀκριβὸς Ἀνδρὲ μετέβη παρὰ τῷ φίλῳ του Λανγκλοὰ ὅπως μάθῃ τὰ τῆς ὑγείας τῆς νεαρᾶς μητρός. Ὁ ὀθόνη περιτετυλιγμένος κωδωνίσκος, ὑποκώφους καὶ διακοπτομένους ἐκπέμπων ἤχους, τὸ αἰσθαῖνον ὕφος καὶ αἱ βυσσινοβαφεῖς παρειαὶ τῆς μικρᾶς ἐντρόμου θεραπαινίδος, ἐλθούσης ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν, αἱ ἀνήκουστοι προφυλάξεις μεθ' ὧν ἕκαστος προσεπάθει νὰ μὴ θορυβήσῃ καὶ ὧν τὸ ἀδιάπτωτον ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ θορυβώδης πρόσκρουσις ἐπὶ τῶν ἐπίπλων καὶ ἡ τῶν θυρῶν πλαταγή, πάντα ταῦτα προέδιδον τὴν θελκτικὴν ἐκείνην ἀδεξιότητα ἐξ ἧς καταφαίνεται ἡ τοῦ πρωτογεννήτου ἄφιξις.

Ὁ Ἀκριβὸς ἠκολούθησε τὴν μικρὰν θεραπαινίδα, ἥτις αἴφνης ἐξηφανίσθη, καὶ εὑρέθη μόνος ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ ἐν ᾗ ἀταξία ἀπὸ τῆς προτεραίας ἐβασίλευε καὶ διὰ τῶν κεκλεισμένων ἔτι παραθυροφύλλων τῆς ὁποίας διεισέδυον χρυσαῖ ἀκτῖνες, μαλθακῶς ἐπὶ τῶν κεκονιμένων ἐπίπλων ὀλισθαίνουσαι· τὰ πάντα ἐν αὐτῇ ἦσαν συμπεφυρμένα· τὸ ὑπὸ τῆς Κλαίρης ἐγκαταλειφθὲν λεπτὸν ἐργόχειρον, ἐσύρετο ἐπὶ τοῦ τάπητος, ἡ τολύπη εἶχεν ἀνέτως περιπλεχθῆ, ὑπὸ τοῦ γαλιδέως, καθότι ἡ λεπτὴ λευκὴ μάλλινος κλωστὴ ἐσχημάτιζε περὶ τοὺς πόδας τῶν καθεκλῶν, ὑπεράνω τοῦ καναπὲ καὶ τῶν ἀνακλίντρων, ἀδιεξίτητον λαβύρινθον, ἐξ οὗ κατεδείκνυτο ἡ θριαμβευτικὴ μέθη τοῦ ἐπὶ μίαν ἑσπέραν κυριαρχήσαντος γαλιδέως.

Ὁ νέος μηχανικὸς ἔρριψε βλέμμα περὶ αὐτὸν καὶ προσεπάθησε νὰ περιελίξῃ τὴν τολύπην, ἀλλ' εὐθὺς ἐγκατέλειψε τὴν παράτολμον αὐτὴν ἐπιχείρησιν· ἔκαμεν ἀκολούθως δύο ἢ τρία βήματα στενοχωρημένος, διότι ἤκουσεν ὄπισθεν πασῶν τῶν θυρῶν συγκεχυμένους ψιθυρισμοὺς, ἐπανηλειμμένους πηγαινοερχομοὺς, καὶ ἠσθάνετο, ὅτι ἦτο περιττὸς ἐν τῇ ἀναστάτῳ ταύτῃ οἰκίᾳ.

Μετέβη νὰ ἴδῃ ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ μήπως ἤθελε συναντήσῃ θεραπαινίδά τινα, διὰ νὰ τῇ εἴπῃ, ὅτι ἀνεχώρει, παρακαλῶν αὐτὴν ἅμα νὰ συγχαρῇ ἐκ μέρους του τοὺς φίλους του, ἀλλ' οὐδένα εἶδε. Δὲν ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ ἀπέλθῃ ἄνευ φιλοφρονήσεώς τινος... Ἐπανῆλθεν λοιπὸν, ἐν τῇ αἰθούσῃ, ἐζήτησεν ἐπισκεπτήριον ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ του, καὶ ἠτοιμάζετο νὰ γράψῃ διὰ μολυβδίδος, ὅτε ἡ ἔναντι αὐτοῦ κειμένη θύρα ἀνεπετάσθη ὁλοσχερῶς καὶ ἐν τῇ μαραυγίᾳ ἡλιακῆς ἀκτῖνος ἐφάνη νεαρὰ κόρη, φέρουσα ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτῆς τὸ νεογέννητον, ἐγκεκορδυλημένον ἐντὸς μακρᾶς λευκῆς ἐσθῆτος.

Τὸ ἐπὶ τοῦ παιδίου κεκλιμένον πρόσωπον τῆς νεαρᾶς κόρης, ἀνηγέρθη μετ' ἐπιχαρίτου κινήσεως· ὁ δ' Ἀκριβὸς, εἶδε δύω μεγίστους γλυκυτάτους φαιοὺς ὀφθαλμοὺς ἐν προσώπῳ ὑπὸ τῆς συγκινήσεως ροδισθέντι· μειδίαμα δειλὸν ἐκυμάτισε περὶ τὸ κατά τι μέγα, ἀλλὰ πλῆρες χάριτος, στόμα· ἡ ξανθὴ σποδόχρους κόμη ἥτις περιέβαλλε τὸ πρόσωπον ὡς ἀκτινοβολία, ἐφρικίασε καθ' ὃν καιρὸν ἡ ὡραία κεφαλὴ προσέκλινε τεταραγμένη... Ὁ Ἀκριβὸς Ἀνδρὲ παρετήρει, ἐκστατικὸς, διαλογιζόμενος ἐν ποίῳ ὀνείρῳ εἶχεν ἴδει τὴν παναγίαν ταύτην, καὶ διὰ τίνος θαύματος αἱ Σάρτρεις κατεῖχον ἐν ἀγνοίᾳ του ἓν τόσον ὡραῖον πρόσωπον.

— Ἡ ἀδελφή μου μὲ στέλλει, κύριε, εἶπεν ἡ ἐμφάνισις εἰσχωροῦσα ἐν τῇ μικρᾷ αἰθούσῃ· σᾶς εὐχαριστεῖ διὰ τὴν εὐγενῆ σας ἐπίσκεψιν.... ὁ γαμβρός μου ἐξῆλθε, ἰδοὺ καὶ τὸ μπεμπέ.

Ἐκ τοῦ ἀνεπιτηδεύτου τούτου καὶ στερουμένου ῥητορικῶν ἀνθέων λόγου, ὁ Ἀκριβὸς ἠννόησεν, ὅτι εὑρίσκετο ἐνώπιον τῆς δεσποινίδος Μαργαρίτας Βερνὼλ, ἀδελφῆς τῆς κυρίας Λανγκλοά. Πρὸς μεγάλην του ἔκπληξιν, ἡ ἀνακάλυψις αὕτη δὲν τοῦ ἐπενέπνευσεν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην εὐγλωττίαν. Μὴ δυνηθεὶς νὰ εὕρῃ κατάλληλον φράσιν ὅπως ἀποκριθῇ πρὸς τὴν ξενίζουσαν αὐτὸν, ἔκαμε δύω βήματα πρὸς τὸ μικρὸν δέμα τῆς ἀκηλιδώτου λινοστολῆς, τὸ ἀντιπροσωπεῦον τὸν πρωτογέννητον τῶν Λανγκλοά, καὶ ἔκυψεν ἄνωθεν ψιθυρίζων:

— Εἶναι χαριέστατον!

Χαριέστατον δὲν ἦτο ἡ κατάλληλος λέξις· ὄχι μόνον τὸ νήπιον δὲν ἦτο πλέον χάριεν τῶν συνομηλίκων του, ἀλλὰ καὶ εἶχε πεπιεσμένην *μυτίτσαν*, κατακεκαλυμμένην ἐξ ἀδιοράτων κιτρινωπῶν στιγμάτων ἅτινα κατ' οὐδὲν ἠύξανον τὴν ὡραιότητα τοῦ προσώπου του. Οὐχ ἧττον, ἡ δεσποινὶς Βερνὼλ ἔκυψε καὶ αὐτὴ πρὸς τὸ παιδίον· κλίνασα δὲ μικρὸν τὴν κεφαλὴν αὐτῆς πλαγίως καὶ παραμερίσασα διὰ τῶν δακτύλων της, μετ' ἀπείρου γλυκύτητος, τὸν μέχρι τῆς κεφαλῆς τοῦ μικροῦ πλάσματος ἀνερχόμενον χιτωνίσκον του:

— Δὲν εἶν' ἀλήθεια; εἶπε.

Καὶ οἱ καθαροὶ ὀρθαλμοί της ἠρώτησαν τοὺς τοῦ Ἀκριβοῦ Ἀνδρὲ, ὅττις ἠρκέσθη ν' ἀποκριθῇ διὰ μειδιάματος· ἡ νεᾶνις ἠρυθρίασε καὶ ἐπανέφερε τὸ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ κοιμωμένου παιδίου, περιφέρουσα τοὺς λεπτοφυεῖς δακτύλους της ἐν τοῖς τριχάπτοις τοῦ σκούφου, ἐν ταῖς πτυχαῖς τῆς μικρᾶς ἐσθῆτος, καὶ θεωροῦσα τὸ μικρὸν πρόσωπον μετ' ἀνεκφράστου ἐκφράσεως τρυφερότητος καὶ οἰκτιρμοῦ, μεμιγμένου μετ' αἰδοῦς καὶ παρθενικῆς ἀγνοίας.

Ἔμειναν οὕτω ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον, ἄφωνοι καὶ ἀμηχανοῦντες χωρὶς νὰ γνωρίζωσι διατί. Ἴσως μεταξὺ τοῦ νέου αὐτοῦ καὶ τῆς νέας κόρης ἐμεσολάβει ἡ παρουσία τοῦ νεογεννηθέντος αὐτοῦ μικροῦ ὄντος... Ἐν τούτοις ὁ νέος κ. Λανγκλοὰ ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν ἀμηχανίαν των συσπάσας τὰς ὀφρῦς ἢ μᾶλλον τὴν θέσιν ἐφ' ἧς θὰ διεγράφοντο ἀργότερον, τόσον ἀπειλητικῶς, ὥστε ἡ Μαργαρίτα ὑψώσασα αὐτὸν ταχέως, τὸν ἔφερε πρὸς τὴν παρειάν της καὶ ἔκαμε κίνησιν ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς ἀδελφῆς της.

— Εὐαρεστηθεῖτε, δεσποινὶς, νὰ εἴπητε εἰς τὴν κυρίαν Λανγκλοὰ, εἶπε κατεσπευσμένως ὁ Ἀκριβὸς Ἀνδρὲ, ὅτι λογίζομαι λίαν εὐτυχὴς μαθὼν, ὅτι ὑγιαίνει, ὅτι τὴν συγχαίρω καὶ ὅτι τὴν εὐχαριστῶ ἐπιφορτίσασαν ὑμᾶς νὰ μοὶ παρουσιάσητε τὸν νέον αὐτὸν συμπολίτην....

— Θὰ τῆς τὸ εἴπω, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ Μαργαρίτα, καὶ ἀνεχώρησε ταχέως. Ἡ θύρα ἐπανεκλείσθη καὶ ἡ αἴθουσα ἐφάνη εἰς τὸν νέον μηχανικὸν σκοτεινὴ ὡς ὑπόγειον.

Διηυθύνθη πρὸς τὸν ἀντιθάλαμον καὶ ἐξῆλθε. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ, ὁ γαλιδεὺς ὠλίσθησε λάθρα διὰ τῆς ὑπανοιγμένης θύρας· μετὰ βραχὺν δὲ συλλογισμὸν, φαιδρυνθεὶς ἐκ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ ἀδιαφιλονεικήτου θριάμβου του τῆς προτεραίας, ἐπανέλαβε τὰ κατωρθώματά του μετὰ τοῦ λοιποῦ τῆς τολύπης μαλλίου.

ΙΒ΄.

Πλέον ἢ ἅπαξ κατὰ τὴν μεταμεσημβρίαν, διῆλθε τῶν σκέψεων τοῦ Ἀκριβοῦ Ἀνδρὲ ἡ νεαρὰ χρυσάκρινον κεφαλὴ, μὲ τοὺς πιστικοὺς ὀφθαλμούς της καὶ τὰς ροδοχρόους παρειάς της. Τὸ γλυκυτάτης ἅμα δὲ μητρικῆς καὶ παρθενικῆς ἐκφράσεως, ἐπὶ τοῦ νεογνοῦ ῥιφθὲν βλέμμα, τὸν ἐθάμιζεν ὡς ἀνάμνησις ὀνείρου ὅπερ θὰ ἤθελε νὰ ἐξηκολουθεῖ. Ἡ Μαργαρίτα Βερνὼλ δὲν εἶχε τὴν κλασσικὴν ὡραιότητα τῶν παναγιῶν, οὐδὲ τὴν εὐγλωττίαν τῶν Μουσῶν ἐκέκτητο, ἐν τούτοις ἡ θέα αὐτῆς εἶχεν ἐμβάλλει ἐν τῷ πνεύματι τοῦ νεαροῦ μηχανικοῦ χιλίας ποιητικὰς καὶ θελξιθύμους σκέψεις, ἀνάμνησις τῶν ἀναγνώσεών του ἢ τῶν ὀνείρων τῆς φαντασίας του.

Αἱ βραχεῖαι αὗται ἐμφανίσεις τὸν παρηκολούθησαν μέχρις ἑσπέρας βαθμηδὸν ἐξαλειφόμεναι μέχρις ἐξαφανίσεως. ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τῆς μετὰ τῆς Ρόζας Ροζιὲ συνεντεύξεώς του.

Ὁ νεαρὸς μηχανικὸς δὲν ἀπέκρυπτεν, ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ ἰδιοτρόπου καὶ ἀστάτου τοῦ χαρακτῆρος τῆς κωμῳδοῦ, ἀδύνατον νὰ προΐδῃ τις τὸ τέλος τῆς συνομιλίας των. Ἴσως ἀπεχωρίζοντο ψυχραμένοι ἐπὶ ζωῆς διά τινα ἀσυγχώρητον λόγον, ἴσως πάλιν αἱ ὑπάρξεις των νὰ ἐταυτίζοντο διὰ παντός.

Ὁ Ἀνδρὲ πρὸς οὐδένα ἐχρεώστει τι· μόνος ἐν τῷ κόσμῳ, ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ μόνου ἐξήρτητο. Ἐὰν τῷ εἤρεσκε νὰ νυμφευθῇ τὴν Ρόζαν, νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν νομαδικὸν καὶ ταραχώδη βίον του, διὰ τοῦ φιλησύχου καὶ εὐυπολήπτου βίου νομίμου συζύγου, αὐτὸς μόνος ἦτο εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ἐὰν καλῶς ἢ κακῶς θὰ ἔπραττε.

Ἐν τούτοις, ὅταν ἄλλοτε εἶχεν ὀνειρευθεῖ τὸν γάμον, δὲν ἠδύνατο νὰ συναντήσῃ τὴν σύντροφον τοῦ βίου ὑπὸ τὸ λεπτὸν καὶ ἐν μέρει σκληρὸν τῆς Ρόζας ἦθος· εἶχε πάντοτε φαντασθεῖ τὴν σύζυγον παιδίον εἰσέτι, ἁπλῆν, τρυφερὰν, ἐμπιστευτικὴν, ἀφοσιωμένην, νεωτέραν καὶ εὐπειθεστέραν τῆς κωμῳδοῦ... ἐν μέρει, ὡς τὴν κυρίαν Λανγκλοὰ ἴσως, ἥτις ἐπραγματοποίει διὰ τὸν ἰατρὸν τὸ ὄνειρον τὸ ὁποῖον ὁ Ἀνδρὲ εἶχε πλάσει δι' ἑαυτόν.

Πλὴν ἄλλως προώρισται· ἠγάπα τὴν Ρόζαν. Ἐγγιζούσης τῆς ὥρας τῆς συνεντεύξεως, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν μικρὰν οἰκίαν ἄγουσαν.

Ἐφ' ὅσον δὲ ἐπλησίαζεν, ἐν τῷ ἀμυδρῷ τῆς στενωποῦ φωτὶ, καὶ εἰς στιγμὴν τοῦ λυκόφωτος καθ' ἣν τὰ ἀντικείμενα λαμβάνουσιν ἀόριστα καὶ συγκεχυμένα σχήματα, εἶδεν ἐρχομένην πρὸς αὐτὸν σκιὰν γυναικὸς φερούσης παιδίον ἐν ταῖς ἀγκάλαις αὐτῆς. Ἔκαμε δύω βήματα μετὰ παραδόξων τῆς καρδίας παλμῶν. Ἡ ἐμφάνισις, ἥτις τὸν εἶχε θαμίσει καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν περιέμενε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν οὐδὸν τῆς κατοικίας τῆς Ρόζας.

Ἀνέβη ταχέως τὰς δύω βαθμίδας τῆς μικρᾶς προθυραίας κλίμακος καὶ ἔσυρε τὸ σχοινίον τοῦ κωδωνίσκου. Τὴν στιγμὴν ταύτην, ἡ νεαρὰ γυνὴ διήργετο, κρατοῦσα τὸ παιδίον της· τὸν παρετήρησεν ἀδιαφόρως, κατόπιν ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της.

— Τὸ κεφάλι μου εἶνε ἄνω, κάτω, ἐσκέφθη ὁ Ἀνδρὲ, εἰσερχόμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἧς τὴν θύραν ἐκράτει ἀναπεπταμένην ἡ Φλωρεντία.

— Ἢ πολὺ θὰ ἀνέγνωσα ἢ πολὺ θὰ ἐσκέφθην, διὰ νὰ μὲ ἀκολουθῇ μέχρις ἑσπέρας μία ἁπλῆ εἰκὼν ἐν τῷ μυελῷ μου ἐγχαραχθεῖσα ὑπὸ ἡλιακῆς ἀκτῖνος ἐν σκοτεινῷ δωματίῳ διεισδυσάσης.

Ἁπλῆν εἰκόνα μόνον, κύριε Ἀκριβὲ Ἀνδρὲ, σᾶς ἐνεχάραξεν ἢ καὶ συγκινήσεις σᾶς ὑπεκίνησε;

Οὐδὲ κἂν ἐσκέφθη τὸ τοιοῦτον ὁ Ἀνδρὲ ἀλλὰ σοβαρώτατος καὶ καταλελυπημένος, εἰσεχώρησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ ἐν ᾗ τὸν περιέμενεν ἡ Ρόζα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κατασκευὴ ὀσφραντικοῦ μέσου κατὰ τῆς λειποθυμίας

Τὸ καλλίτερον καὶ ἐρεθιστικώτερον ὀσφραντικὸν μέσον κατὰ τῶν λειποθυμιῶν εἶνε ἡ Ἀμμωνία, ἥτις διεγείρει διὰ τῆς ὀξείας καὶ διαπεραστικῆς της τρόπον τινὰ ὀσμῆς τὸ νευρικὸν σύστημα. Τοιοῦτον ἀμμωνιοῦχον ὀσφραντήριον ἀπολαμβάνεται εὐκόλως κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Βάλλε εἰς μικρὰν ὑελίνην φιάλην ἐπιπωματισθησομένην δι' ὑελίνου πώματος 4 δράμμια λεπτῆς κόνεως ἀμμωνιούχου ἅλατος (Νισσαντῆρι καλουμένου) καὶ κατόπιν 2 δράμμια λεπτῆς κόνεως κεκαυμένης ἀσβέστου. Τάραξον τὸ μῖγμα τοῦτο καὶ κλεῖσον διὰ τοῦ ὑελίνου πώματος. Ἐὰν ἀνοιχθῇ καὶ πρὸς τὸ μῖγμα τοῦτο ὀσφρανθῇς, θὰ διέλθῃ ἡ ἰσχυρὰ ὀσμὴ τῆς Ἀμμωνίας προκαλοῦσα τὴν σκοπουμένην ἐνέργειαν. Ἐν τούτοις μάθε ὅτι τὸ ἰσχυρώτερον μέσον κατὰ τῆς λειποθυμίας καὶ τῶν παρομοίων προσβολῶν τοῦ νευρικοῦ συστήματος εἶνε τὸ ἰσχυρὸν θειῶδες ἀέριον τὸ ὁποῖον σχηματίζεται διὰ τῆς καύσεως τοῦ θείου· ὅθεν εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἄναψον πολλὰ συνήθη σπίρτα καὶ καιομένου τοῦ θείου πλησιάζον αὐτὰ πρὸς τὴν ῥῖνα τοῦ λειποθυμήσαντος καὶ μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἢ καὶ πλέον ἐπαναλήψεις θὰ ἐξεγερθῇ τῆς λειποθυμίας.

Ξ. Λάνδερερ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἰδιωτικὴ πίστωσις

Οἱ Αἰγύπτιοι ἠδύναντο νὰ δανεισθῶσι μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ δίδοντες εἰς τὸν δανειστὴν ἐχέγγυον τὸ πτῶμα τοῦ πατρός των· ἐὰν δὲ ἐντὸς τῆς ὡρισμένης προθεσμίας δὲν ἀπήλλαττον τὴν ἱερὰν ταύτην παρακαταθήκην, ἐπληροῦντο ὀνείδους καὶ ἀτιμίας.—Κατὰ τὸν μεσαιῶνα συνέβη πολλάκις νὰ δώσωσιν οἱ δανειζόμενοι ὡς παρακαταθήκην τὸν μύστακα αὐτῶν καὶ ὁ παραιτῶν ἀνεξαγόραστον τὸν μύστακά του κατησχύνετο ἐφ' ὅρου ζωῆς.—Σήμερον ἀρκεῖ νὰ δώσῃ τις μίαν ὑπογραφὴν, καὶ οὕτως ὑποχρεοῖ τὴν τιμήν του ὅσον ὁ Αἰγύπτιος καὶ ὁ ἐν τῷ μεσαιῶνι. Ἐκ τούτων γίγνεται δῆλον ὅτι ἡ ἐμπιστοσύνη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ηὔξησεν, ἀναπτυχθείσης τῆς φιλοτιμίας ἑκάστου ἐπ' ἀγαθῷ ὅλων.

Τὸ πρόσωπον

Μεταξὺ τῶν ἀναριθμήτων θαυμασίων τῆς πλάσεως, ὑπάρχει ἰδίως ἐν ὅπερ ὁ Θεὸς εὐηρεστήθη νὰ καταστήσῃ μᾶλλον ἐκπληκτικὸν, τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ ἀνομιότης τῶν προσώπων. Μεταξὺ τῆς πληθύος τῶν ἀνθρώπων τῶν διεσπαρμένων ἐπὶ τῆς γῆς, εἶναι ἀδύνατον ν' ἀνεύρῃ τις δύο πανομοιότυπα. Ὅλα τὰ πρόσωπα σύγκεινται ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν, ἀλλὰ τὰ μέρη διαφέρουσι ἀλλήλων.

Ὥστε ἐπειδὴ τὸ πρόσωπον, τὸ μόνον ὅπερ κατέχει τόσον μικρὰν θέσιν ἐν τῷ ἀτόμῳ, παρουσιάζει τόσας ποικιλίας, δὲν πρέπει νὰ ἐκπλήσσεταί τις ἂν τὰ πνεύματα καὶ αἱ καρδίαι τόσον ἀπ' ἀλλήλων διαφέρουσι. Δὲν ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι πράγματι ἔχοντες τὰς αὐτὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς αὐτὰς ἀφοσιώσεις.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

(Κατὰ Μόσχον)

Ὅταν θωρῶ νὰ χύνεται τὸ κῦμα
σιγὰ σιγὰ στὴν ὄμμορφη ἀμμουδιά,
νὰ εἶμαι στεριανὸς τὸ νοιώθω κρῖμα,
στὴν θάλασσα μὲ σπρώχνει ἡ καρδιά!

Μὰ 'πάνω στ' ἄγρια βράχια ἀφρισμένο
σὰν τὸ θωρῶ νὰ σπάῃ μὲ μουγκρητὸ,
τ' ἀγέρι νὰ φυσάῃ ἀγριεμμένο...
Φοβᾶμαι!.. στὴν στεργιὰ πάλι πετῶ.

Νὰ τρέχω πῶς μ' ἀρέσῃ μέσ' στὰ δάση!
στὴν θάλασσα φουρτούναις καὶ σ' αὐτὰ
ὅλο ζωὴ κι' ὁ κόσμος ἂν χαλάσῃ
τὸ πεῦκο θὰ σφυρίζῃ ζηλευτά.

Σκληρὴ ποῦνε τοῦ ναύτη ἡ ζωή!
γιὰ σπίτι μιὰ βαρκούλα ἔχει μόνο·
κοβιοὺς καὶ πλάνο ψάρι γιὰ φαΐ
καὶ πόνους καὶ καϋμοὺς ὅλο τὸν χρόνο.

Στὸν ἴσκιο τοῦ πλατάνου ὅταν κοιμᾶμαι,
σιμὰ σὲ κρουσταλλόνερο δυάκι,
τὴν θάλασσα μόν' τότε δὲν φοβᾶμαι
μόν' τότε δὲν φοβᾶμαι τ' ἀγεράκι!

Θύρσις

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Ε'.

Δώδεκα εἴμεθ' ἀδελφαί, πλὴν διεσκορπισμέναι
εἰς πᾶσαν τὴν ὑφήλιον ὡσεὶ κατῃραμέναι.
Κ' ἐνῷ ἡ μία 'βρίσκεται ἐντὸς τῆς Αὐστραλίας,
ἡ ἄλλη 'ς τὰ Οὐράλια μονάζει τῆς Ρωσσίας,
ἡ τρίτη ἡ πολύπλαγκτος ἐν ταῖς Μυκήναις μένει,
ἡ δὲ τετάρτη κάθηται, σὰν παραπονεμένη,
'ς τὸν οἶκον της τὸν πατρικόν· τὴν πέμπτην θὰ ἰδῆτε
'ς τὸν Εὖρον ἐπιπλέουσαν καὶ νὰ ταλαιπωρῆται,
τὴν δ' ἕκτην 'ς τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανὸν νὰ ἄρχῃ.
Ἐν τούτοις, ὡς μοὶ φαίνεται, ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει
νὰ σᾶς εἰπῶ ποῦ 'βρίσκονται καὶ αἱ λοιπαί, καθότι
εὐκόλως θὰ τὰς εὕρητε, καὶ τότε ὅλοι πρῶτοι
θαρρῆτε νὰ γυρεύετε τὰ δύω τὰ βιβλία
ποῦ δίδει ἡ διεύθυνσις 'ς τοὺς πρώτους... ὡς βραβεῖα!

Ν. Ι. Α.

ς'.

Ἔτσι καθὼς σὺ μὲ βλέπεις ποτὲ δὲν εἶμαι μὲ ἄλλον
ἀκέφαλος δ' ἂν μείνω θὰ μὲ ἴδῃς πιὸ μεγάλον·
μὰ ἤμουνα καλλίτερα μὲ τὸ μικρό μου σῶμα
παρὰ ποῦ βασανίζομαι ὡς ποῦ νὰ γίνω πτῶμα.

Χαλία Μάκη

Ἐκ τῶν ἐνταῦθα λυτῶν ἀμφοτέρων τῶν αἰνιγμάτων, τῷ μὲν πρώτῳ δωρηθήσεται ἡ **Κάμμα**, ὡραία τρίπρακτος τραγῳδία τοῦ κ. Δημ. Κορομηλᾶ, τῷ δὲ δευτέρῳ, τὸ μονόπρακτον κωμικὸν παίγνιον **Ἀφοπλίσου** ὑπὸ τοῦ συνεργάτου ἡμῶν κ. Ν. Ι. Λάσκαρη γραφέν.

Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῷ πρώτῳ δωρηθήσεται τὸ ἀνωτέρω παίγνιον.

ΛΥΣΙΣ Δ'. ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Ἡ ὑπογεγραμμένη